

CUPRINS

Introducere	13
1. Convergența nominală a economiei României în contextul integrării în Uniunea Economică și Monetară	17
1.1 Scurt istoric al Uniunii Economice și Monetare	17
1.2 Criterii de convergență nominală	23
1.3 Stabilitatea cursului de schimb	27
1.3.1 Metode alternative de estimare a cursului real de echilibru	29
1.3.2 Estimarea cursului de echilibru – FEER versus BEER	41
1.4 Stabilitatea prețurilor	58
1.4.1 Factori de inflație persistentă	58
1.4.2 Modelul Balassa-Samuelson	65
1.5 Stabilitatea ratelor nominale de dobândă pe termen lung	72
1.6 Stabilitatea finanțelor publice	75
1.6.1 Deficitul bugetar	75
1.6.2 Datoria publică	90
1.7 Convergența nominală a economiei României – concluzii și recomandări	115
2. Convergența reală a economiei României în contextul integrării în Uniunea Economică și Monetară	119
2.1 Convergență economică reală versus convergență nominală	119
2.2 Convergența reală pe termen scurt a României către zona euro	126
2.3 Convergența reală pe termen lung a României către zona euro – sigma și beta-convergența	137
2.4 Corelația salarii versus productivitatea muncii – factor determinant de promovare a convergenței reale	150
2.4.1 Importanța corelației dintre evoluția salariilor și productivitatea muncii	150
2.4.2 Delimitarea cadrului teoretic de analiză a corelației dintre productivitatea muncii și salarii	152
2.4.3 Evoluția productivității muncii și a salariilor în România	155
2.4.4 Analiza econometrică a relației dintre productivitatea muncii și salarii	165
2.4.5 Corelația salarii versus productivitatea muncii – concluzii și recomandări	169
2.5 Convergența reală a economiei României – concluzii și recomandări	171
Bibliografie	175

Lista tabelelor din text

Tabelul 1: Rate anuale de creștere a prețurilor și a productivității pe sectoare în România și în Zona Euro	69
Tabelul 2: Estimarea efectului Balassa-Samuelson internațional.....	71
Tabelul 3: Elasticitatea față de PIB a veniturilor și cea a cheltuielilor bugetare	82
Tabelul 4: Elasticitatea veniturilor și cea a cheltuielilor față de baza macroeconomică relevantă.....	83
Tabelul 5: Abateri de la trend.....	85
Tabelul 6: Componenta ciclică a agregatelor bugetare conform abordării CE.....	86
Tabelul 7: Componenta ciclică a agregatelor bugetare conform abordării BCE	87
Tabelul 8: Deducerea componentei ciclice din nivelul efectiv și impulsul fiscal.....	87
Tabelul 9: Evoluția datoriei publice și a principalilor factori determinanți în România	96
Tabelul 10: Contribuția factorilor determinanți ai datoriei publice în puncte procentuale...97	
Tabelul 11: Contribuția factorilor determinanți ai datoriei publice în procente	99
Tabelul 12: Prognoze pentru datoria publică și factorii determinanți ai acesteia	100
Tabelul 13: Analiza de senzitivitate	101
Tabelul 14: Soldul primar sustenabil și gap-ul primar obținute sub diverse scenarii	110
Tabelul 15: Produsul intern brut în țările din ECE (% din zona euro) și scenarii privind durata recuperării decalajelor față de zona euro	142
Tabelul 16: Beta-convergența condiționată (OLS).....	146

Lista graficelor din text

Graficul 1: Contul curent efectiv, contul curent structural și contul curent sustenabil.....	47
Graficul 2: Evoluția cursului real EUR/RON și abaterea de la nivelul de echilibru potrivit FEER.....	49
Graficul 3: Evoluția cursului EUR/RON și abaterea de la echilibru potrivit BEER	53
Graficul 4: Evoluția EUR/RON vs. nivelul de echilibru indicat de BEER	54
Graficul 5: Abaterea de la nivelul de echilibru	55
Graficul 6: Prezentarea comparativă a rezultatelor FEER vs. BEER	56
Graficul 7: Evoluția ratelor de dobândă la titlurile de stat pe 10 ani emise în România	73
Graficul 8: Structura pe valute a datoriei publice.....	102
Graficul 9: Soldul primar sustenabil și creșterea economică sub diferite scenarii ale evoluției ratei reale a dobânzii.....	112
Graficul 10: Gradul de deschidere a economiei	128
Graficul 11: Ponderea comerțului cu zona euro	129
Graficul 12: Gradul de integrare comercială cu zona euro	130
Graficul 13: Structura economiei față de zona euro și de țările ECE.....	131

Cuprins

Graficul 14: Gradul de similaritate structurală cu zona euro.....	132
Graficul 15: PIB pe locuitor față de zona euro (euro la cursul nominal).....	133
Graficul 16: PIB pe locuitor față de zona euro (paritatea puterii de cumpărare).....	133
Graficul 17: Productivitatea față de zona euro (euro la cursul nominal).....	134
Graficul 18: Productivitatea față de zona euro (paritatea puterii de cumpărare).....	135
Graficul 19: Salarii față de zona euro (euro la cursul nominal)	136
Graficul 20: Salarii față de zona euro (paritatea puterii de cumpărare).....	136
Graficul 21: Beta-convergența absolută (euro la cursul nominal).....	140
Graficul 22: Beta-convergența absolută (paritatea puterii de cumpărare).....	141
Graficul 23: Sigma-convergența (euro la cursul nominal)	149
Graficul 24: Sigma-convergența (paritatea puterii de cumpărare)	150
Graficul 25: Productivitatea totală vs. câștigul salarial	157
Graficul 26: Productivitatea pe sectoare (indici; 2000=100).....	158
Graficul 27: Productivitatea în sectorul <i>tradable</i> vs. sectorul <i>non-tradable</i> (indici; 2000=100).....	159
Graficul 28: Salarii în sectorul <i>tradable</i> vs. sectorul <i>non-tradable</i> (indici; 2000=100)	161
Graficul 29: Câștigul salarial pe sectoare (indici; 2000=100)	162
Graficul 30: Productivitate vs. salarii (indici; 2000=100).....	163
Graficul 31: Productivitate vs. salarii (indici; 2000=100).....	164
Graficul 32: Evoluția salariului real, productivității muncii și șomajului (logaritmi)	165
Graficul 33: Testarea staționării seriilor de date	167
Graficul 34: Testarea relației de cointegrare	167
Graficul 35: Relația de cointegrare dintre salariul real, șomaj și productivitatea muncii	167
Graficul 36: Relația de ajustare pe termen scurt a salariului real, redată de un model de corecție a erorilor (ECM)	168